

Tuleohutuse kaheksaosaline tee

ORM TAMMEPUU

V OSA: Käitu tulekahju korral õigesti!

Eelnevates osades oleme rääkinud tulekahju kustutamises, tule ja suitsu leviku tõkestamisest ning tule eest põgenemisest.

Samal ajal on vaja veel helistada häirekeskusesse, hoiatada naabreid ja püüda võimaluse korral põlevast majast kõige kallim vara kaasa krabada.

Seda kõike tingimustes, kus ähvardav oht tekitab mõtlemist halvava stressi, käed värisevad, pulss ja vererõhk kerkivad laeni, võimust kipub võtma paanika. Kuidas sellise olukorraga siis edukalt toime tulla?

Ohuplaan

Retsept on siingi lihtne: tuleb kavandada ohuplaan, õppida see selgeks ning korduvalt läbi harjutada. Seda taas nii tööil kui kodus.

Ohuplaani koostamisele peab muidugi eelnema väike riskide hindamine. On ju suur vahe, kas elate vanas ahikütttega puumajas või tulekindlas kaugküttega majas. Kas naabrid on viina- ja suitsulembesed praljetajad või korralikud vastutustundlikud kodanikud? Kas peres on lapsi, vanureid või puudega isikuid? Millised on kodused hobid? Vas-

tavalt sellele tuleb kavandada ka võimalikud kaitseabinõud nii abivahendite kui tegutsemiskava osas.

Loomulikult peab ohuplaan peale tulekahjuriski arvesse võtma ka muid võimalikke ohuolukordi, nagu:

- elektrikatkestus (lühivaheldus või pikaajaline);
- veeavarii, pikk veekatkestus;
- gaasiavarii;
- sissemurdmine, röövimine;
- välismõjud, näiteks avarii naabruses asuvas ohtlikus tootmisettevõttes;
- olmetraumad.

Kõikide selliste olukordade jaoks olgu igal perel läbi mõeldud tegutsemiskava. Siin kirjutises jääme siiski tulekahju juurde. Tulekahju korral õigesti tegutsemiseks peab ohuplaan andma vastused järgmistele küsimustele:

- Mida teha, kui hakkab tööle suitsuandur?
- Mida teha, kui avastatakse reaalne suits või tuli?
- Kuidas ja millega kustutada, millised on kodus olemasolevad esmased tulekustutusvahendid?
- Kuidas kutsuda abi?
- Kuidas teavitada kahjutulest naabreid või teisi ohus olijaid?
- Kust ja kuidas välja lülitada elektrit, gaasi, kütet, vett?
- Kuidas ja kuhu evakueerutakse, kus saadakse kokku ja kuhu edasi minnakse, kui kodu muutub elamiskõlbmatuks?

Kuigi hädaabinumber on lihtne, on elu siiski näidanud, et paanikas inimesele ei pruugi see otsemaid meenuda.

Tulekustuti kasutamise harjutus.

- Kuidas käituda, kui põgenemine pole tiheda suitsu või kuumuse tõttu võimalik?
- Millist vara püütakse võimaluse korral päästa esimeses, mida teises järjekorras? Kus need asjad igapäevaselt asuvad ning kuhu päästetud vara kogutakse?

Need on tõsised küsimused, millele on oluline leida vastus enne, kui õnnetus aset leiab. Ohuolukorras aheneb mõtlemisvõime kiiresti. Stressis inimene on loll inimene ja võib teha kõik suisa valesti, kui asi eelnevalt läbi mõtlemata.

Harjutamine

Kui on läbi arutatud, mida tulekahju korral teha, tuleb olulisimaid asju harjutada. Ainult see tagab, et tugeva psüühilise ja vahest ka füüsilise pinge korral midagi kavandatud ohuplaanist meenub. Väike õppus on veel plaani proovimine, mille alusel saab vajadusel tegutsemiskava korrigeerida.

Häirekeskusesse päriselt helistada ei maksa, kuid läbi mängida tasub lastega häirekeskusesse helistamisküll, et nad seda vajaduse korral teha julgeksid ja oskaksid. Kindlasti tuleb ära proovida tulekustuti ning muude esmaste tulekustutusvahendite kasutamine.

Eraldi peab harjutama põgenemist, eriti kui selleks kavandatakse kasutada päästereleide, päästemaske või muid erivahendeid. Kui peres on liikumispuudega või muid erivajadustega inimesi, tuleb nendegi kiire päästmine läbi proovida.

Et tulekahju korral võib ruum olla osaliselt suitsu mattunud ja pime (sage li lähivad tulekahju korral juhtmed kiiresti lühisesse ning kaitsmed lüüvad elektrit välja), on vaja põgenemist harjutada madalas asendis – roomates või neljakäpuli. Samuti pimedas või kinniseotud silmadega.

Vaheuksi tuleb avada ettevaatlikult, eriti kui pole teada, kus tulekõlle täpselt asub. Uksi soovitatakse enne avamist katsuda – kui uks on tuline ja link särtsub, ei tohi seda avada, sest seal taga varitseb tappev kuumus. Sellisel puhul on vaja kasutada teist evakuaatsiooni, selle puudumisel varjuda suitsu eest, maksimaalselt tulest-suitsust eemaldudes, ukse ja muid avasid tihedalt sulgedes ning vajadusel hingamisteede päästemaske või hädapärast märja lapi abil kaitses. Proovige need asjad kodus järele, see võib päästa teie ja lähedaste elu.

ORM TAMMEPUU
tulekaitsenõustaja

HELEN TAMMEPUU